

Acta Carpathica Occidentalis

PŘÍRODA ZÁPADNÍCH KARPAT

Muzeum regionu Valašsko, Vsetín
Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně

AKTUALITY A PERSONÁLIE – CURRENTS NEWS AND PERSONALS

Moravskoslezská pobočka České botanické společnosti v roce 2018

Moravskoslezská pobočka České botanické společnosti (dále MSP ČBS) je součástí dobrovolné výběrové organizace Česká botanická společnost, z. s. Pobočka sdružuje zájemce o botaniku především z oblasti severní, střední a východní Moravy a Slezska. K hlavním aktivitám pobočky patří pořádání terénních exkurzí, workshopů, determinačních setkání, vícedenních floristických minikurzů i dalších akcí, jejichž cílem je podporovat a rozvíjet botanickou činnost v regionu Slezska a severní Moravy. Tento cíl pomáhá naplňovat také vydávání pobočkového časopisu pod názvem Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS.

První akce pobočky v roce 2018 byla již tradičně spojena s výroční schůzí, která proběhla 24. II. v Muzeu regionu Valašsko v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí. Součástí tohoto setkání byl stejně jako v předchozích letech také blok přednášek a krátkých sdělení, rozdělených do tří tematických celků: Floristické databáze, Vegetace a management stanovišť a Floristika:

Floristické databáze

Milan Chytrý (PřF MU Brno): Syntéza botanických informací pro ČR: kam jsme došli a co dál?

Jiří Kocián (AOPK ČR Praha): Nálezovka ztracená v nez...?

Obr. 1: Výroční setkání v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí. Přednášející Milan Chytrý. Foto: J. Tkáčiková.

Fig. 1: Annual meeting in the Kinský castle in Valašské Meziříčí. Lecturer Milan Chytrý. Photo: J. Tkáčiková.

Obr. 2: Účastníci terénní exkurze na vápence v okolí Ostružné 28. IV. 2018. Foto: R. Hédli.

Fig. 2: Participants of field excursion to limestone area near Ostružná 28. IV. 2018. Photo: R. Hédli.

Vegetace a management stanovišť

Radim Hédli (BÚ AVČR Brno): Změny (nejen lesní) vegetace během 20. století: jak na to, co jsme zjistili v projektu LONGWOOD a jaký to má potenciál v Moravskoslezském regionu

Dominik Zuka (PřF MU Brno): Příspěvek k lesní vegetaci Štramberského krasu

Ondřej Popelka a Vojtěch Taraška (PřF UP Olomouc): Bagry a ohrožené rostliny ve štěrkopískovně Hulín

Łukasz Nytra (AOPK ČR Ostrava): Činnost pozemkového spolku Cieszynianka

Floristika

Jana Tkáčiková (Muzeum Beskyd Frýdek-Místek): Síťové mapování cévnatých rostlin v okr. Vsetín – výsledky z let 2013–2017

Michal Hroneš (PřF UP Olomouc): Jak je to se snědkem chocholičnatým na Moravě?

Zbyněk Lukeš (Metylovice): Zajímavé nálezy v okolí Metylovic v roce 2017

David Hlisnikovský (Frýdek-Místek): Co přinesla loňská floristická sezóna

Během roku 2018 proběhlo jedenáct floristických exkurzí, jak v samostatné režii pobočky, tak ve spolupráci s dalšími institucemi. Dvě exkurze byly zaměřeny na mechorosty a jedna na lišejníky. Uskutečnil se také třídní floristický minikurz ve Slezských Beskydech a tradiční podzimní determinační setkání (Obr. 1 až 7).

PŘEHLED JEDNOTLIVÝCH AKCÍ V KALENDAŘNÍM POŘADÍ

21. IV. 2018 – Exkurze do okolí Cakova a Nových Dvorů u Náměšti na Hané – společná exkurze MSP ČBS a PŘF UP. Navštívili jsme historické lokality *Pulmonaria angustifolia* a *Myosotis stenophylla*. Vedoucí exkurze: Michal Hroneš a Martin Dančák.

28. IV. 2018 – Bryo-lichenologická vycházka do Ostružné a okolí – společná exkurze MSP ČBS, Muzea a galerie Orlických hor a Muzea Šumperk. Navštívili jsme okolí Ostružné. Viděli jsme vápnomilné lišejníky a mechorosty. Vedoucí: Josef P. Halda a Magda Zmrhalová.

5. V. 2018 – Exkurze za masožravou rosnatkou okrouhlostou do Přírodní památky Kamenec u Frýdku-Místku – společná exkurze MSP ČBS a Muzea Beskyd FM. Navštívili jsme mokřad v přírodní památce a viděli jsme vzácné i běžné mechorosty a rostliny mokřadů, včetně masožravé rostliny rosnatky okrouhlosté (*Drosera rotundifolia*). Vedoucí exkurze: Jana Tkáčiková.

12. V. 2018 – Exkurze po východním okraji masívu Velkého Kosíře. Trasa vedla po zelené turistické značce směr NPP Kosířské lomy, dále pokračovala přes Slatinky do PR Malý Kosíř a obce Slatinice. Viděli jsme jarní xerothermní vegetaci na bazickém i kyselém podloží, prozkoumali jsme květeny železniční stanice Čelechovice a jarní ruderaly v obcích. Vedoucí exkurze: Václav Dvořák.

19. V. 2018 – Exkurze do nejsevernějšího výběžku Tršické pahorkatiny – společná exkurze MSP ČBS a PŘF UP. Trasa exkurze začínala na Svatém Kopečku v Olomouci a v blízkém okolí. Navštívili jsme lokalitu *Gentiana pneumonanthe* a historické lokality *Drosera rotundifolia*. Vedoucí exkurze: Michal Hroneš a Martin Dančák.

26. V. 2018 – Exkurze na lokalitu modrokvětého zvonečníku klasnatého (*Phyteuma spicatum*). Navštívili jsme pěnovcové prameniště v PP Semetín – luční prameniště a prošli jsme louky kolem osady U Sládků až po hřeben Nad Potůčky. Přes osadu Poschlá vedla trasa zpět do údolí Semetín. Navštívili jsme také Arboretum Semetín. Vedoucí exkurze: Pavel Lustyk a Jana Tkáčiková.

16. VI. 2018 – Exkurze na Slunečnou, nejvyšší vrchol Nízkého Jeseníku. Trasa vedla ze železniční stanice Lomnice u Rýmařova do Moravského Berouna. Navštívili jsme lokalitu *Stellaria longifolia*, viděli jsme také řadu oreofytů. Vedoucí exkurze: Martin Dančák a Michal Hroneš.

22.–24. VI. 2018 – Floristický minikurz ve Slezských Beskydách a Jablunkovském mezihoří. Již tradiční třídní floristický kurz se uskutečnil v nejvýchodnější části ČR, místem srazu a ubytování byla obec Písek. Prozkoumali jsme území floristicky poměrně opomíjené, které je ale biotopově pestré – od rašelinných luk, kosených ovšíkových luk, po zachovalé lesní komplexy. Na jednotlivé dny byly připraveny floristické a bryologické exkurze do bližšího i vzdálenějšího okolí. Fytogeograficky zahrnovalo území mezofytikum – 84. Podbeskydská pahorkatina (84a. Beskydské podhůří a 84b. Jablunkovské mezihoří) – i oreofytikum – 99. Moravskoslezské Beskydy (99a. Radhošťské Beskydy

Obr. 3: Významný nález – druhá lokalita v ČR – ostřice zakrslé sedmihradské (*Carex depressa* subsp. *transsilvanica*), uskutečněný během terénní exkurze Moravskoslezské pobočky ČBS, 26. V. 2018. Foto: P. Batoušek.

Fig. 3: Interesting record – second locality in the Czech Republic – of *Carex depressa* subsp. *transsilvanica*, carried out during a field excursion of Moravskoslezská pobočka (branch) of the Czech Botanical Society, 26. V. 2018. Photo: P. Batoušek.

Obr. 4a, b: Floristický minikurz ve Slezských Beskydech a na Jablunkovsku proběhl ve dnech 22.–24. VI. 2018. I přes deštivé počasí jsme navštívili řadu míst, včetně nejvýchodnějšího bodu ČR. Foto: J. Tkáčiková.

Fig. 4a, b: The little floristic course in the Slezské Beskydy Mts. and in the Jablunkov region took place on 22. –24. VI. 2018. Despite rainy weather, we visited many places, including the easternmost point of the Czech Republic. Photo: J. Tkáčiková.

Obr. 5: Účastníci exkurze na Velký Kosíř 12. V. 2018. Vedoucí Václav Dvořák vpravo. Foto: J. Tkáčiková.

Fig. 5: Participants of field excursion to Velký Kosíř 12. V. 2018. Head of Václav Dvořák on the right. Photo: J. Tkáčiková.

Obr. 6: Účastníci exkurze do Botanické zahrady v Olomouci 12. VIII. 2018. Vedoucí Zbyněk Hradílek uprostřed.

Foto: V. Dvořák.

Fig. 6: Participants of excursions to the Botanical Garden in Olomouc 12. VIII. 2018. Head Zbyněk Hradílek in the middle. Photo: V. Dvořák.

a 99b. Slezské Beskydy). Navštívili jsme např. Hřčavu, Bukovec, údolí říčky Hluchové a další místa známá zajímavými historickými nálezy. Zorganizovali: Jana Tkáčiková a Vít Plášek.

21. VII. 2018 – Údolím řeky Mohelnice – floristicko-bryologická exkurze – společná exkurze MSP ČBS a CHKO Beskydy. Trasa vedla z parkoviště u Zlatníku (autobusová zastávka Krásná, Vyšší Mohelnice, Zlatník). Prošli jsme sjezdovky a část údolí Mohelnice se štěrkovými říčními náplavy a pozůstatky vlhkých luk. Prozkoumali jsme také okolí Mohelnického vodopádu. Vedoucí exkurze: Veronika Kalníková a Jana Tkáčiková.

12. VIII. 2018) – Exkurze do botanické zahrady Olomouc. Proběhla komentovaná prohlídka botanické zahrady a skleníkového areálu Flory Olomouc. Prozkoumali jsme také mechorosty vyskytující se v zahradě. S ohledem na takřka promenádní charakter byla exkurze vhodná i pro fyzicky méně zdatné zájemce a rodiny s dětmi. Vedoucí exkurze: Václav Dvořák a Zbyněk Hradílek.

15. IX. 2018 – Bryologická exkurze na nejvyšší vrchol Vsetínských vrchů. Trasa vedla od autobusové zastávky Bílá, chata Třeštík. Prošli jsme po červené a modré turistické značce jižní svahy vrchu Vysoká (1024 m n. m.) a pramennou oblast potoka Velká Hanzlůvka. Vedoucí exkurze: Vít Plášek.

13. X. 2018 – Mykologická exkurze v Moravskoslezských Beskydech: Bílá – Staré Hamry. Exkurze se uskutečnila v trase Bílá – Žarovjanka – pod Javořinou – Myslíkovjanka – klauz Červík – Samčanka. Viděli jsme houby rostoucí v mladých i starých smrkových lesích, druhy vázané na buk, popřípadě břízu, luční druhy a houby rostoucí často v intravilánech měst a obcí (parkové upravené plochy obce Bílá). Vedoucí exkurze: Jiří Lederer.

27. X. 2018 – Determinační setkání – jednoděložné geofyty – česnek (*Allium*), zámek Kinských ve Valašském Meziříčí. Lektor: Martin Duchoslav.

DALŠÍ AKTIVITY A DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE

V roce 2018 pokračovalo vkládání dat do Nálezové databáze MSP ČBS (www.nalezovka.cz), pobočky ČBS (www.nalezovka.cz). K 31. XII. 2018 obsahovala databáze celkem 27 981 floristických záznamů. Pokračovala spolupráce s projektem PLADIAS o výměně dat, kdy Nálezová databáze Moravskoslezské pobočky ČBS je jedním z datových zdrojů pro tvorbu map rozšíření cévnatých rostlin ČR. Ke konci roku 2018 proběhl další import dat z Nálezové databáze Moravskoslezské pobočky ČBS do centrální databáze projektu PLADIAS. Garantem a správcem databáze je Petr Kocián.

V únoru 2018 vyšlo sedmé číslo pobočkového časopisu Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS. Redakční rada pracovala ve složení: Veronika Kalníková (předsedkyně redakční rady), Martin Dančák, Michal Hroneš, Jiří Kocián, Petr Kocián (technický redaktor), Svatava Kubešová, Jakub Salaš (jazykový redaktor) a Jana Tkáčiková.

V roce 2018 pobočka zaštitila pokračování projektu zaměřeného na floristický průzkum území vsetínského okresu – Síťové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín mimo CHKO Beskydy. Tomuto projektu je věnována samostatná stránka www.mapovaniivs.cz, kde v průběhu příštích let budou postupně zveřejňovány zjištěné výsledky.

Podrobné zprávy o aktivitách pobočky jsou průběžně umístovány na webových stránkách pobočky (www.ms-cbs.cz), které spravuje Petr Kocián. Na stránkách jsou k dispozici jak organizační informace (členství, poplatky atd.), tak výsledky a postřehy z exkurzí i další botanické materiály a data vztahující se k regionu severovýchodní Moravy.

K 31. XII. 2018 měla pobočka 71 členů, z toho 24 členů ČBS (v roce 2018 přibyli tři noví členové a rozloučili jsme se s Janem Mládkem, který 1. IX. 2018 tragicky zemřel).

Výbor pobočky pracoval v roce 2018 ve složení: Martin Dančák (předseda) – od 2/2018 se vzdal funkce, Jana Tkáčiková (místopředsedkyně) – od 2/2018 úřadující předsedkyně, Marie Popelářová (jednatelka) – od 9/2017 nástup na mateřskou dovolenou, činnost rozdělena mezi ostatní členy výboru, Zbyněk Hradílek, Michal Hroneš a Veronika Kalníková (členové výboru).

Obr. 7: Determinační setkání – rod česnek (*Allium*) – v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí, 27. X. 2018. Lektor Martin Duchoslav uprostřed. Foto: J. Tkáčiková.

Fig. 7: Determination meeting – genus Garlic (*Allium*) – at the Kinský castle in Valašské Meziříčí, 27. X. 2018. Lecturer Martin Duchoslav in the middle. Photo: J. Tkáčiková.

Moravskoslezská pobočka ve svých řadách ráda uvítá všechny zájemce o botaniku, nejen z regionu střední, severní a východní Moravy a Slezska. Pokud byste se chtěli stát členy pobočky, veškeré potřebné informace najdete na internetových stránkách www.ms-cbs.cz.

JANA TKÁČIKOVÁ

Muzeum Beskyd Frýdek-Místek, Hluboká 66, CZ-738 01 Frýdek-Místek; e-mail: jana.tkacikova@muzeumbeskyd.com

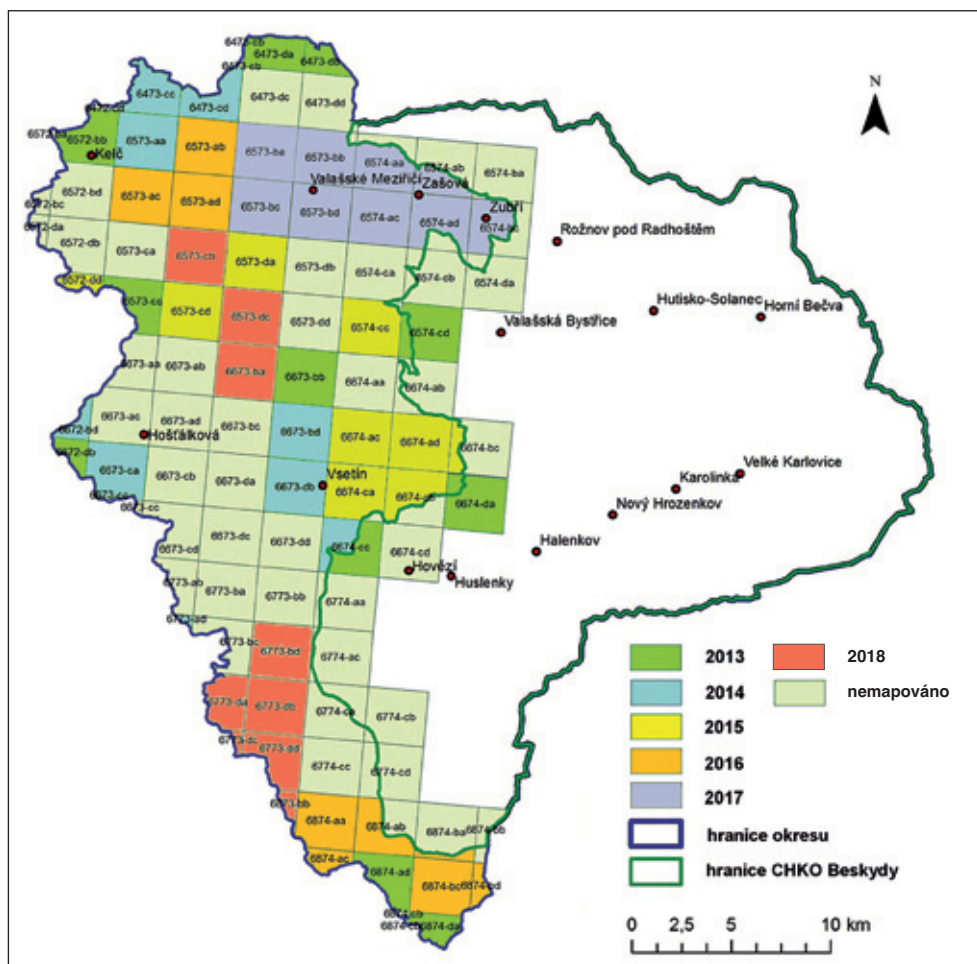
Sít'ové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín mimo CHKO Beskydy v roce 2018

Sít'ové mapování cévnatých rostlin probíhalo na Vsetínsku již šestou vegetační sezónu. Sběr botanických dat na území vsetínského okresu, přesněji pouze na území ležícím mimo Chráněnou krajinnou oblast Beskydy, navazoval na pilotní část, která proběhla v roce 2013 (TKÁČIKOVÁ et al. 2013) a na výsledky z let následujících 2014 až 2017 (TKÁČIKOVÁ et al. 2014, TKÁČIKOVÁ 2015a, 2016, 2017a) s využitím metodiky použité během sít'ového mapování cévnatých rostlin na území CHKO Beskydy (POPELÁŘOVÁ et al. 2011). Základním cílem mapování bylo zjištění přítomnosti všech druhů cévnatých rostlin v jednotlivých mapovacích polích (Obr. 1) ve vybraném území. Pozorované rostliny se zaznamenávaly do tzv. škrtačích formulářů. V roce 2018 mapování probíhalo v devíti mapovacích čtvrcích zvolených tak, aby co nejlépe zachycovaly druhovou diverzitu květeny. Výběr byl cílen na průzkum čtvrců v severní polovině okresu na katastru obcí Mikulůvka, Pržno a Oznice. Další zkoumané čtverce byly vybrány v jižní části okresu na katastrech obcí Lačnov, Pozděchov, Prlov a Valašská Polanka. Čtverce pokrývaly území ležící ve čtyřech fytochorionech zasahujících na území vsetínského okresu – 76a. Moravská brána vlastní, 79. Zlínské vrchy, 80a. Vsetínská kotlina (podokres fytochorionu 80. Střední Pobečví) a 81. Hostýnské vrchy.

Celkem bylo v roce 2018 v devíti mapovacích čtvrcích zaznamenáno 3151 údajů o výskytu cévnatých rostlin. Podle aktuálního červeného seznamu (GRULICH 2017) se tyto údaje týkají i 50 ohrožených či vzácnějších taxonů cévnatých rostlin (TKÁČIKOVÁ 2018).

Z fytogeograficky významných druhů jsou zastoupeny druhy s širší vazbou na Karpaty. Tyto druhy zasahují do České republiky od východu a vyskytují se pouze na východní či severovýchodní Moravě nebo jen vzácně pronikají až do východních Čech. Z této skupiny byly zaznamenány druhy *Dentaria glandulosa* a *Scilla kladnii*. Další skupina je tvořena druhy rozmanitého rozšíření, které jsou v ČR převážně vázané na karpatskou oblast, jsou to *Carex pilosa*, *Carex pendula*, *Euphorbia amygdaloides*, *Isopyrum thalictroides* aj. Výrazná je také skupina zástupců vstavačovitých (*Cephalanthera damasonium*, *C. longifolia*, *Dactylorhiza fuchsii*, *D. majalis*, *Epipactis helleborine*, *E. purpurata*, *Listera ovata*, *Neottia nidus-avis*, *Orchis mascula* a *Platanthera bifolia*) a skupina teplomilných a suchomilných druhů rostlin (*Cirsium acaule*, *Rosa gallica*, *Trifolium ochroleucon*). Další výraznou skupinu tvoří druhy lesní, vázané na zachovalé listnaté lesy (*Aconitum lycoctonum*, *Aquilegia vulgaris*, *Arum cylindraceum*, *Cerastium lucorum*, *Lilium martagon*, *Stachys alpina*) a jedlobučiny (*Dentaria enneaphyllos*, *Dentaria glandulosa* a *Veronica montana*). Zajímavá je i skupina vzácnějších plevelů (*Aphanes arvensis*, *Ranunculus arvensis*) a druhů šířících se podél železnic, respektive využívající volnou ekologickou niku (*Saxifraga tridactylites*). Za pozornost stojí také skupina vlhkomilných lučních druhů (*Carex flava*, *Epilobium palustre*, *E. parviflorum* a *Gladiolus imbricatus*). V jižní části okresu byly potvrzeny známé i nalezeny nové lokality dvou fytogeograficky významných druhů *Aremonia agrimonoides* a *Crocus albiflorus*.

Za nejvýznamnější nálezy v roce 2018 je možné považovat nové lokality dvou fytogeograficky významných druhů v jižní části okresu – řepíček řepíkovitý (*Aremonia agrimonoides*) a šafrán bělokvětý (*Crocus albiflorus*). Zajímavý je také výskyt silně ohrožené ladoňky karpatské (*Scilla kladnii*) v dubohabřině na okraji obce Mikulůvka. Dlouhodobě známá lokalita tohoto druhu v Přírodní památce U Vaňků s bohatou populací tohoto druhu je vzdálena ca 500 m vzdušnou čarou přes koryto Vsetínské Bečvy. Ladoňka karpatská se vyskytuje pouze v povodí Bečvy zhruba od Vsetína po Kroměříž. Na nejvýše uváděné lokalitě proti proudu Bečvy – na svazích Ostré hory (475 m n. m.) u Vsetína v místní části Semetín je ladoňka považována za vyhynulou (cf. TRÁVNÍČEK 2010). U nově nalezených mikrolokat není jasné, zda se jedná o původní výskyt nebo druhotné zplanění. Druh byl totiž zejména v minulosti přenášen do zahrádek jako dekorativní časně jarně kvetoucí rostlina. Také mikrolokalita v Mikulůvce navazuje na menší zástavbu chaty a rodinného domku.

Obr. 1: Aktuální přehled vymapovaných čtverců síťového mapování okresu Vsetín mimo CHKO Beskydy.

Fig. 1: Current overview of grid cells of the floristic mapping project in the Vsetín district outside of the PLA Beskydy.

Síťové mapování cévnatých rostlin je víceletý projekt. V roce 2017 po pětiletém trvání projektu byla prozkoumána polovina (48) ze všech mapovacích čtverců zasahujících na území okresu Vsetín mimo CHKO (96) a výsledky byly shrnuty a publikovány (Tkáčiková 2017b). V roce 2018 bylo prozkoumáno dalších devět čtverců. Projekt bude pokračovat i v dalších letech, kdy je potřeba prozkoumat 39 čtverců. V průběhu mapování funguje informační webová stránka (www.mapovaniivs.cz), kde jsou průběžně zveřejňovány aktuality k projektu. Potenciální noví mapovatelé zde o síťovém mapování naleznou také všechny základní informace pro případ, že by se do něj chtěli aktivně zapojit. Nalezené druhy jsou postupně zapisovány do nálezové databáze Moravskoslezské pobočky ČBS (www.nalezovka.cz). Síťové mapování je realizováno zapsaným spolkem Rosička, pod záštitou Moravskoslezské pobočky České botanické společnosti.

LITERATURA

- GRULICH V. (2017): Červený seznam cévnatých rostlin ČR. – In: Grulich V. & Chobot K. [eds], Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. *Příroda* 35: 75–132.
- POPELÁŘOVÁ M., HLISNIKOVSÝ D., KOUTECKÝ P., DANČÁK M., TKÁČIKOVÁ J., VAŠUT R. J., VYMAZALOVÁ M., DVORSKÝ M., LUSTYK P. & OHRYZKOVÁ L. (2011): Rozšíření vybraných taxonů cévnatých rostlin v CHKO Beskydy a blízkém okolí (Výsledky mapování flóry z let 2006–2009). *Zprávy České botanické společnosti*, 46: 277–359.
- TKÁČIKOVÁ J. (2015a): *Sítové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín mimo CHKO Beskydy v roce 2015*. Ms., 45 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí KÚ Zlín.]
- TKÁČIKOVÁ J. (2016): *Sítové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín mimo CHKO Beskydy v roce 2016*. Ms., 40 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí KÚ Zlín.]
- TKÁČIKOVÁ J. (2017a): *Sítové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín mimo CHKO Beskydy v roce 2017*. Ms., 49 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí KÚ Zlín.]
- TKÁČIKOVÁ J. (2017b): *Sítové mapování cévnatých rostlin v části okresu Vsetín mimo CHKO Beskydy. Výsledky z let 2013–2017. Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS 6, Příloha 1: 1–56.*
- TKÁČIKOVÁ J. (2018): *Sítové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín mimo CHKO Beskydy v roce 2018*. Ms., 46 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí KÚ Zlín.]
- TKÁČIKOVÁ J., DANČÁK M., HLISNIKOVSÝ D. & HLAVATÁ J. (2014): *Sítové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín mimo CHKO Beskydy v roce 2014*. Ms., 17 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí KÚ Zlín.]
- TKÁČIKOVÁ J., DANČÁK M., KOCIÁN P. & HLISNIKOVSÝ D. (2013): *Sítové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín*. Ms., 14 pp. [Depon in: Muzeum regionu Valašsko, Valašské Meziříčí.]
- TRÁVNÍČEK B. (2010): Scilla L. – In: Chrtěk J., Kaplan Z. & Štěpánková J. [eds]: *Květena České republiky* 8. Academia, Praha, 613–628.

JANA TKÁČIKOVÁ

Rosička z. s., Jarcová 102, CZ-756 24 Bystřička; e-mail: janatkacikova@seznam.cz

Acta Carpathica Occidentalis

Společný časopis Muzea regionu Valašsko, p. o., Vsetín a Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně, p. o.

Kontaktní adresa: RNDr. Lukáš Spitzer, Ph.D., Muzeum regionu Valašsko, p. o., Horní náměstí 2, 755 01 Vsetín, tel.: +420 603 304 911, e-mail: aco@muzeumvalassko.cz

Pokyny pro autory

Časopis *Acta Carpathica Occidentalis* uveřejňuje příspěvky přinášející původní výsledky přírodovědného výzkumu především z regionu Západních Karpat (ČR i SR), zejména pak z území Zlínského kraje a okolí. Dále personálie a aktuality, recenze a krátká sdělení faunistického nebo floristického průzkumu a výsledky výzkumu v oblasti ekologické výchovy, udržitelného rozvoje a příbuzných témat.

Podmínky přijetí či nepřijetí rukopisu

Do tisku se přijímají pouze práce originální, dosud neuveřejněné, v jiném případě je nutný předchozí souhlas redakční rady. Došlé rukopisy budou posouzeny redakční radou a na základě hlasování budou přijaty/nepřijaty k recenznímu řízení. Rukopisy procházejí recenzním řízením, o přijetí rozhoduje redakční rada na základě posudků nejméně dvou recenzentů, odborníků na dané téma. Autor dostane k dispozici posudky recenzentů k zapracování či argumentaci uvedených námitek. **Příspěvky do sekce „Aktuality a personálie“ neprochází recenzním řízením.** Za věcný obsah příspěvku odpovídají autoři. Redakční rada může učinit stylistické, pravopisné a formální opravy textu. Autoři dostanou své práce **ke korektuře v náhledu sazby**. Příspěvky nejsou honorovány, autor v případě přijetí poskytuje vydavateli práva k publikaci příspěvku v tištěné a elektronické formě. Autoři prací obdrží **příspěvek v elektronické formě a jeden výtisk sborníku**.

Časový harmonogram a průběh posuzování příspěvků

Časopis vychází jednou ročně v závěru daného roku. Termín ukončení přijímání rukopisů do recenzního řízení je 30. červenec. Posudky recenzentů budou korespondenčnímu autoru poskytnuty k zapracování neprodleně po jejich obdržení ze strany recenzentů. V jednotlivých případech po konzultaci v redakční radě lze přijmout rukopis i po stanoveném termínu.

Náležitosti rukopisu

Rukopisy se přijímají především v češtině a slovenštině (v odůvodněných případech v angličtině). Rukopisy formátujte podle vzorů pověšených na webových stránkách časopisu. Klíčová slova (Keywords) (**neopakujte slova uvedená v názvu článku**) a Abstract uvádějte pouze v angličtině. Název práce a popisky k přílohám jsou požadovány česko- či slovensko-anglicky. Překlad si autor pořizuje sám, redakce zprostředkovává pouze jazykovou revizi menšího rozsahu.

Práce (včetně příloh) se přijímají přednostně elektronickou poštou. Jiný způsob dodání je nutno předem dohodnout. **Práce mají mít toto základní uspořádání:** stručný a výstižný název a jeho překlad do angličtiny, jméno a příjmení autora(ů), adresa autora(ů) včetně PSČ, kontakt na korespondenčního autora (nejlépe e-mail), klíčová slova, abstrakt, vlastní text práce (doporučené členění na úvod, materiál a metodika, výsledky, diskuze a popřípadě shrnutí, poděkování, literatura, texty k přílohám). Jednotlivé části mohou být podle potřeby spojeny (např. výsledky s diskusí). V odůvodněných případech a u krátkých sdělení nemusí být text práce členěn vůbec. Přílohy (obrázky, grafy, tabulky) musí být redakci poskytnuty jako samostatné soubory. **Klíčová slova** – několik (3–10) slov či sousloví vystihujících obsah článku. **Abstrakt** – stručný obsah článku seznamující s nejdůležitějšími výsledky a závěry příspěvku o maximálním rozsahu 2 000 znaků včetně mezer.

Nadpisy jednotlivých částí práce se píší samostatně na zvláštní řádek, s výjimkou abstraktu a klíčových slov. Maximální doporučená délka textu je 54 000 znaků včetně mezer. Text neupravujte do

více sloupců, nepoužívejte rozdělování slov. Pro jména rodů, podrodů, druhů a poddruhů (ne vyšších taxonomických jednotek) používejte kurzívu, ne však pro autory taxonů, roky a např. zkratky subsp., sp. a další. Kurzívou pište také názvy časopisů nebo knižních titulů a manuskriptů v části „Literatura“. Kurzívou však nepište druhová a rodová jména uvedená v názvu citovaných prací. KAPITÁLKAMI uvádějte autory citací v textu i v seznamu literatury. Jiné vlastní formátování textu není žádoucí.

Obrázky zasílejte vždy jako samostatné soubory ve formátech JPG, TIFF, PDF, apod., nikoli jako součást textu ve Wordu, **tabulky a grafy** přikládejte jako samostatné soubory MS Office (Word, Excel), a můžete vyznačit jejich umístění v textu (**vložení odkazu např. „Obr. 1 zde“ do textu**). Obrazové předlohy je nutno dodat ve kvalitě, která umožňuje tisk ve stupních šedi, a v co nejvyšším rozlišení. **Popisky** k tabulkám a obrázkům musí být umístěné na konec textu.

Autoři musí respektovat kodex botanické a zoologické nomenklatury, v části „Metodika a Materiál“ musí být uveden zdroj použité nomenklatury. **Jména druhů a nižších taxonomických jednotek** uvádějte při první zmínce v práci celá, včetně nezkráceného jména autora popisu, roku a případných závorek (uvádění autorů a roků popisu neplatí pro botanické příspěvky). V abstraktu autory popisů neuvádějte. V dalším textu je při opakování možno rodová jména zkracovat, pokud nemůže dojít k záměně a nejasnostem. **Datum** pište s mezerami, měsíce římskými číslicemi (1. VI. 1994), v anglickém textu pište římské číslice malými písmeny a bez mezer (1.vi.1994), zde používejte též desetinnou tečku místo čárky (4.7 mm). **Kódy lokalit** pro pole síťové mapování pište až za název lokality do kulaté závorky – např. Dobrá (6376). Názvy lokalit vypisujte celé, např. Frýdlant nad Ostravicí (nikoliv Frýdlant n/O). **U faunistických a floristických údajů je třeba uvádět:** zemi, lokalitu (její kód), datum nálezu, počet exemplářů (případně pohlaví, pro samce: **M**; pro samici: **F**), jméno autora nálezu (leg. nebo lgt.), determinátora (det.), popřípadě autora revize determinace (rev.), majitele sbírky (coll.) apod.

Při přípravě rukopisu se řiďte pokyny *Internetové jazykové příručky* (<http://prirucka.ujc.cas.cz/>).

Citace literatury. Pro způsob citace literárních pramenů se řiďte minulými čísly sborníku. Citace v textu uvádějte podle vzorů: NOVÁK (2005), (ŠPAŇHELOVÁ 2009), ZEMAN & KOTLÁŘ (1966), (ZEMAN & KOTLÁŘ 1966), při více než dvou autorech pak BOHUNÍK et al. (1998). Všechny práce citované v textu musí být uvedeny v seznamu literatury a žádné jiné. Názvy časopisů uvádějte nezkrácené.

Internetové odkazy. Uveďte autora(y) stránky, název stránky (kurzívou) a adresu (uvedenou <http://> nebo <https://>), do závorky pak uveďte datum přístupu autora na stránku (nikoliv datum vytvoření stránky), v uvedených příkladech viz KONVIČKA (2009).

Příklady citací

ANONYMOUS (1981): ČSSR 1 : 500 000. Účelová podkladová mapa pro ústav pro výzkum obratlovců ČSAV. Kartografie, Praha, 1 mp.

BURYOVÁ B. (1996): Rozšíření druhů rodu *Philonotis* v České republice. Ms., 86 pp. [Mgr. thesis, Přírodovědecká fakulta UK Praha]

ELIÁŠ P. jun., DÍTĚ D., KLIMENT J., HRIVNÁK R. & FERÁKOVÁ V. (2015): Red list of ferns and flowering plants of Slovakia, 5th edition (October 2014). *Biología*, 70: 218–228.

HOLUŠA J. (1997a): Druhové spektrum sarančí (Caelifera) a kobylek (Ensifera) údolí potoka Dinotice (Vsetínské vrchy). *Klapalekiana*, 33: 11–16.

KONVIČKA O. (2009): Druh saranče vrzavá *Psophus stridulus* (Linnaeus, 1758). *Biolib*, <http://www.biolib.cz/cz/taxon/id252/> (accessed 10 February 2012).

PAVELKA J. & TREZNER J. (eds) (2001): *Příroda Valašska*. Český svaz ochránců přírody, Vsetín, 568 pp.

REJZEK M. (2005): Cerambycidae (tesaříkovití), pp. 530–532. In: FARKAČ J., KRÁL D. & ŠKORPÍK M. (eds): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. (Red list of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates). AOPK ČR, Praha, 760 pp.

SEBER G.A.F. & LECREN E.D. (1967): Estimating parameters from catches large relative to population. *Journal of Animal Ecology*, 36: 631–634.

SPITZER L. & VALCHÁŘOVÁ J. (2006): Monitoring populací druhu *Carabus variolosus* a zjištění biotopových nároků druhu na vybraných lokalitách na Vsetínsku. Ms., 41 pp. [Depon. in: AOPK ČR Praha]

TRÁVNÍČEK D. (2010): Poznámky k výskytu *Laccobius* (*Dimorpholaccobius*) *simulatrix* Orchymont, 1932 v České republice. *Acta Carpathica Occidentalis*, 1: 104–105.

Acta Carpathica Occidentalis

Joint publication of Museum of the Moravian Wallachia region, Vsetín, Czech Republic and Museum of Southwest Moravia Zlín, Czech Republic

Contact Address: Dr. Lukáš Spitzer, Muzeum regionu Valašsko, p. o. (Museum of the Moravian Wallachia region, Vsetín), Horní náměstí 2, CZ-755 01 Vsetín, Phone: +420 603 304 911, E-mail: aco@muzeumvalassko.cz

Submission Guidelines

Acta Carpathica Occidentalis publishes original research in the biological sciences with a focus on the Western Carpathian mountain region, especially within the vicinity of the Zlínský kraj region. The journal also presents article reviews, and short news and announcements in the fields of flora and fauna studies, environmental education and sustainable growth.

Acceptance of Manuscripts

The journal accepts previously unpublished original research. If your contribution does not meet these criteria, contact the Editorial Board for approval. The author signs with a publisher license agreement for the next use of his contribution. Editorial Board members approve contributions for peer review using a voting system. The members approve manuscripts on the basis of at least two reviews by peer scientists knowledgeable about the topic. The comments of the reviewers are made available to the authors. The authors must consider and address reviewer comments, either by amending the text to incorporate reviewer comments or by refuting the comments. Contributions to the news section are not subject to review. Authors are responsible for the content of their contributions. The Editorial Board reserves the right to make stylistic, spelling and other minor formatting adjustments. Authors will receive proofs of their manuscripts before the journal is sent to the printers. If accepted, the journal has the right to publish the manuscript in printed and electronic forms. The journal does not pay for contributions. Authors receive an electronic copy of their article and a printed copy of the journal.

Review Process and Timeline

The magazine is published annually at the end of the year. The deadline for submitting manuscripts is the end of June. In early August, authors receive the reviewers' comments, which they must then address. In special cases, manuscripts can be submitted after the deadline with editorial board approval.

Manuscript Guidelines

Manuscripts are accepted mainly in Czech and Slovak languages or in English (when justified). The keywords (which should exclude any words used in the title) and the abstract must be in English only. The manuscript title and the captions in the attachments must be bilingual – in Czech and English or in Slovak and English. Authors are responsible for providing the translation themselves. Journal editors may provide some assistance with language revisions.

We prefer to receive manuscripts (including attachments) by email. Other methods of delivery must be agreed upon in advance.

Manuscripts should be structured as follows:

- a brief and concise name including English translation,
- the given and surname of the author(s), address of the author(s) including ZIP code, contact information for the primary author (preferably e-mail address),
- keywords (3-10 keywords must convey the content of the article),

- abstract (The abstract should provide a brief synopsis of the article, including the most important results and conclusions of the contribution. Abstracts must be limited to 2,000 characters including spaces.),
- article text – recommended structure:
 - introduction,
 - biological materials,
 - methodology,
 - conclusion,
 - discussion,
 - summary if needed),
 - acknowledgments,
 - references,
 - attachment descriptions and captions. All attachments (images, graphs, tables) must be attached as separate files. Individual parts can be coupled/connected as needed (e.g. results with discussion).

The recommended structure is not required in special cases (when justified) and with short announcements about what is happening in the field. Section headings must be on separate lines, with the exception of the abstract and the keywords. We recommend limiting your article to a maximum total length of 54,000 characters including spaces. The text should not be formatted in multiple columns and words should not be hyphenated.

Designations of genera, subgenera, species and subspecies (not higher taxonomic ranks) should be italicized. Designations of authorities (author citations and their abbreviations) and years (subsp., sp., etc.) should not be italicized. The titles of sources in the references section (magazines, books, articles) should be italicized. Designations of genera and species in the titles of the sources referenced should not, however, be italicized. CAPITALIZE the names of authors quoted in your article and listed in the references section. Other text formatting is not recommended (e.g. underlining is not permitted at all).

Images should always be submitted as separate files and formatted as JPG, TIFF, BMP, PDF, or EPS. Images should not be included in Word version of the article text. **Tables and graphs** should also be submitted in the attachment as separate files formatted by MS Office applications (Word, Excel). Their placement can be designated in the text by **inserting a reference**, such as “insert Pic. 1 here”. Original images must be submitted in a quality that allows printing in grayscale in the highest possible resolution. Captions for tables and images must be placed at the end of the text.

Authors must use scientific classification systems and reference the sources of the botanical or zoological taxonomy they use in the methodology and materials sections. **Designations of species and lower taxonomic ranks** should not be abbreviated when first mentioned in the text. The first mention should include the full name of the authority, year and any brackets. Subsequently, taxonomic designations can be abbreviated in the article. This formatting does not apply to texts about botany/in botanical science. Author citations should not be excluded from the abstract. **Dates** should be formatted to include no spaces. Months should be expressed with Roman numerals (1. VI. 1994). In English texts, Roman numerals should be written in lower case (1. vi. 1994). In English, the comma should also be replaced with the decimal point (4.7 mm).

Codes of faunistic grid squares must be denoted in brackets after the location name, such as Dobrá (6376). **Fauna and flora scientific data must include:** country, locality (code), date of the finding, number of specimen (and its gender – **M** for male, **F** for female), author of the finding (leg. or lgt.), determiner (det.) or the author’s review of the determiner (rev.), the owner of the collection (coll.), and the like.

Quoting Sources: References should follow the formatting used in the previous issues of the journal. In-text quotations should be referenced as follows: Novák (2005), (Špaňhelová 2009), Zeman & Kotlář (1966), (Zeman & Kotlář 1966). Where there are more than two authors, use Bohuník et al. (1998). All the sources quoted in the text must be listed in the References section and vice versa. References to journals should include journal titles in full (official abbreviations of journal titles are allowed only in special cases).

Online references: Website references should include the name(s) of the website author(s), the name of the website (in italics) and the http:// or https:// address and the date the website was accessed in brackets (not the date of the creation of the website). The following examples can be found in a language guide by KONVIČKA (2009).

Reference Formatting Examples

- ANONYMOUS (1981): ČSSR 1 : 500 000. Účelová podkladová mapa pro ústav pro výzkum obratlovců ČSAV. Kartografie, Praha, 1 mp.
- BURYOVÁ B. (1996): Rozšíření druhů rodu *Philonotis* v České republice. Ms., 86 pp. [Mgr. thesis, Přírodovědecká fakulta UK Praha]
- ELIÁŠ P. jun., DÍTĚ D., KLIMENT J., HRIVNÁK R. & FERÁKOVÁ V. (2015): Red list of ferns and flowering plants of Slovakia, 5th edition (October 2014). *Biologia*, 70: 218–228.
- HOLUŠA J. (1997a): Druhové spektrum sarančí (Caelifera) a kobylek (Ensifera) údolí potoka Dinotice (Vsetínské vrchy). *Klapalekiana*, 33: 11–16.
- KONVIČKA O. (2009): Druh saranče vrzavá *Psophus stridulus* (Linnaeus, 1758). *Biolib*, <http://www.biolib.cz/cz/taxon/id252/> (accessed 10 February 2012).
- PAVELKA J. & Trezner J. (eds) (2001): *Příroda Valašska*. Český svaz ochránců přírody, Vsetín, 568 pp.
- REJZEK M. (2005): Cerambycidae (tesaříkovití), pp. 530–532. In: FARKAČ J., KRÁL D. & ŠKORPÍK M. (eds): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. (Red list of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates). AOPK ČR, Praha, 760 pp.
- SEBER G.A.F. & LECREN E.D. (1967): Estimating parameters from catches large relative to population. *Journal of Animal Ecology*, 36: 631–634.
- SPITZER L. & VALCHÁŘOVÁ J. (2006): Monitoring populací druhu *Carabus variolosus* a zjištění biotopových nároků druhu na vybraných lokalitách na Vsetínsku. Ms., 41 pp. [Depon. in: AOPK ČR Praha]
- TRÁVNÍČEK D. (2010): Poznámky k výskytu *Laccobius* (*Dimorpholaccobius*) *simulatrix* Orchymont, 1932 v České republice. *Acta Carpathica Occidentalis*, 1: 104–105.

OBSAH | CONTENTS

Články | Articles

- 3 • KLIMENT Ján | Rozšírenie *Saxifraga aizoides* na Slovensku
- 18 • DUDÁŠ Matej & ŠIMEK Roman | Rozšírenie chlpánika vrcholíkateho (*Pilosella cymosa*) na Slovensku
- 27 • ŠIBÍK Jozef | Vybrané rastlinné spoločenstvá Babej hory nad hornou hranicou lesa
- 33 • ČERNÝ MILOŠ | Příspěvek k faunistice minujících much vrtalkovitých (Agromyzidae, Diptera) z oblasti okolo Bečvy u Skaličky a Milotic nad Bečvou (střední Morava, Česká republika)
- 53 • TUF Ivan H., DÚBRAVKA Luboš, HÚSKA Ladislav & KOČÁREK Petr | Nejhlouběji žijící stínka v České republice
- 58 • KAŠÁK Josef | Nové nálezy saproxylického mršníka *Epierus comptus* (Coleoptera: Histeridae) na Moravě (Česká republika) a poznámky k bionomii druhu
- 63 • KONVIČKA Ondřej, EZER Eduard, TRÁVNÍČEK Dušan, RESL Květoslav, TRNKA Filip, KAŠÁK Josef, KOHOUT Vojtěch, ZELÍK Pavel, BOBOT Ludvík, LINHART Martin & VESELÝ Milan | Brouci (Coleoptera) řeky Bečvy a jejího okolí v místě plánované výstavby vodního díla Skalička, I. část

Aktuality a Personálie | Currents News and Personals

- 112 • Moravskoslezská pobočka České botanické společnosti v roce 2018
- 119 • Síťové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín mimo CHKO Beskydy v roce 2018
- 122 • Acta Carpathica Occidentalis. Pokyny pro autory
- 124 • Acta Carpathica Occidentalis. Submission Guidelines